

24.9.2011

ICOM-CIDOC (Committee for Documentation) vuosikokous 2011 Knowledge Management and Museums Sibiussa Romaniassa 4.-9.9.2011

ICOMin dokumentointiin erikoistuneen kansainvälisen komitean CIDOCin vuosikokous järjestettiin 4.-9.9.2011 Sibiussa Romaniassa Muzeul National Brukenthalissa.

Kokous oli koontunut Transsilvaniaan reilut 120 osallistujaa hyvin erilaisista museoammateista, erilaisten sidosryhmien piiristä tai akateemisen tutkimuksen parista: kokoelmatyön tai museoiden tiedonhallinnan ammattilaisia, kirjastoväkeä, museoalan konsultteja, kokoelmahallintajärjestelmien toimittajia ja akateemisen tutkimuksen edustajia niin humanistiselta, tietojenkäsittelyn ja tietojärjestelmätieteen alalta.

Vuosikokouksen teema "Knowledge management and museums" alkoi jo varsinaista kokousta edeltävänä päivänä työpajoin. Tulevia haasteita ja Museo 2015 -hanketta ajatellen ohjelmaani valikoituivat puolenpäivän LIDO- ja Spectrum -työpajat, jotka molemmat osoittautuivat tiiviiksi puristetuiksi tehokursseiksi aihealueistaan. Varsinaisen vuosikokouksen avajaissemissä puheenvuoronsa käyttivät paitsi romanialaisisännät myös sekä ICOMin että CIDOCin puheenjohtajat. Avajaispäivän key note -puhujina kuultiin yhdysvaltalaisista open government vaikuttajaa Dr Tom Moritzia ja Babes-Bolyain yliopiston professoria Ioan-Aurel Popia, joka onnistuneesti avasi monikulttuuriselle kuulijajoukkoille romanialaista luonteenlaatua ja maan monivaiheista historiaa.

Teeman mukaisesti museoiden tallentama tieto todettiin läpi ohjelman museoiden keskeiseksi pääomaksi ja resurssiksi, joka vaatii huolellista hoitoa ja ylläpitoa. Työryhmät kokoustivat vuosittaiseen tapaansa muun ohjelman ohessa. Itse keskityin Data Harvesting and Interchange -ryhmän työskentelyyn Suomessa ajankohtaisen LIDO XML -skeeman käyttöönoton vuoksi. Kokous vahvisti käsityksen suomalaisista CIDOCin toiminnassa kehitetyn XML -skeeman käyttöönoton edelläkävijöinä ja kokemuksemme kirvoittivat vilkkaan keskustelun. Tosin seuraavana listalla ollut LIDOn kehittämisen suuntalinjoja rajaava keskustelu kuumensi keskieuropalaisten osallistujien tunteita niin, että työryhmämme sai lisänimen "fighting group" lopuiksi Sibiu-päiviksi. Kuohahtaneet tunteet rauhoittuivat Sibiu helteisissä päivissä niin, että vuosikokoukseen mennessä saatiin myös LIDOn kehittämiseen yhteisymmärrys. Kokouksen konkreettisia tuloksia tulevat olemaan aiempaa laajempi avoimen LIDO-dokumentaation jakelu työryhmän verkkosivuilla.

Sibiussa saatiin myös kehiteltyä työn alla ollutta pysyvien tunnisteiden (persistent identifiers) suositusta, johon palattaneen tarkemmin Helsingin kokouksessa ensi kesänä. Arkistojen, kirjastojen ja museoiden dokumentaation yhteistyö näkyi myös konkreettisina tuloksina CIDOC CRM:n ja kirjastojen FRBR:n yhdistävänä FRBRoo-ontologiana. Prosessiajattelun ja -työskentelyn yleistyminen museoissa näkyi Sibiussa uuden työryhmän perustamisessa CIDOCin yhteyteen. Itävaltalaisen Walter Kochin johdolla perustettiin Museum Processes Implementation Working Group, joka lähtee työstämään museoiden prosessien kuvausta ja aiheeseen liittyvää käsikirjaa. Käytännön työryhmätyöskentelyä nähtäneen viimeistään Helsingissä.

Teema tai ensi vuoden kokouksen sijoittuminen Helsinkiin oli saanut tavallista suuremman suomalaisjoukon osallistumaan tapahtumaan. Sibiussa oli kaikkiaan yhdeksän suomalaisosallistujaa ja ohjelmassa neljä suomalaisten esitystä yhdessä Mikael Vakkarin kanssa pitämäni ”LIDO (Lightweight Information Describing Objects) as an unified data-delivery tool for Finnish Museums” mukaan luettuna.

Matka oli opintomatka myös ensi vuoden vuosikokouksen järjestelyjen kannalta, itse kukin paikalla olleista suomalaisista, tulevan kokouksen Local Organization Committeeen jäsenistä, tarkkaili niin ohjelmaa kuin järjestelyjä tulevan varalle. Opiksi ja varoiksi: muistiinpanoja, valokuvia, keskusteluja aamiaisella ja illan päätteeksi vielä hotellin aulassa. Romanianlaisten tapahtuman pääsaliin järjestämä nelikielinen simultaanitulkkaus (englanti, ranska, espanja, romania) veti kyllä suomalaisjoukon hiljaiseksi: miten tällaista toteuttaisi Kansallismuseon auditoriossa?

Ohjeisohjelma oli monipuolista ja tarjosi myös mahdollisuuden hetkellisesti nähdä romanialaiselämää Sibiuun ulkopuolella: UNESCO:n maailmanperintökohteita, mustalaissukujen päämiesten mahtipontisia asumuksia hyvän matkan päästä, roomalaisajan sotilasleirien jäänteitä ja vauban-linnoituksia.

Sibiu tarjosi kokoukselle kompaktit puitteet; tapahtuma- ja majapaikat olivat lyhyen kävelyetäisyyden päässä toisistaan ja helteinen kesäsää sekä viileät museosalit hellivät osallistujia.